

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
BIURO KADR, SZKOLENIA I OBSŁUGI PRAWNEJ

ul. Puławska 148/150; 02-624 Warszawa; tel. 22 60 142 28 fax 22 60 134 75
e-mail: biurokadr@policja.gov.pl

Warszawa, dnia 8 marca 2023 r.

L.dz. Kpp - 2436 /2022

**Przewodniczący Zarządu Głównego
NSZZ Policjantów**

Pan Rafał Jankowski

Szanowny Panie Przewodniczący!

W odpowiedzi na pismo l. dz. ZZ-21/2023, w załączeniu przesyłam opinię prawną radcy prawnego Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji z dnia 7 marca 2023 r., dotyczącą interpretacji art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.) - w celu służbowego wykorzystania.

2 pozycja
ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej
Komendy Głównej Policji
kom. Judyta PROKOPOWICZ

Załącznik:

- 1) opinia prawna z dn. 07.03.2023 r.

Wyk. w 2 egz.
Egz. Nr 1 - adresat
Egz. Nr 2 - a/a

Opinia prawna

w przedmiocie interpretacji art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji*
(Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)

Stan faktyczny.

Przewodniczący Zarządu Głównego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów wystąpił do Komendanta Głównego Policji o wydanie opinii prawnej w przedmiocie równoważnika pieniężnego za wyżywienie przysługującego policjantom za służbę na wolnym powietrzu w związku z pojawiającymi się w poszczególnych garnizonach różnymi interpretacjami danego zagadnienia.

Przepisy prawa.

1. ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.);
2. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r. *w sprawie otrzymywania wyżywienia przez policjantów* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1674) (dalej zwane rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r.).

Zastrzeżenie.

Niniejsza opinia prawna nie ma charakteru wiążącego, jest wyrazem poglądów opiniującego i uwzględnia tylko te okoliczności, które wynikają z otrzymanych dokumentów i informacji.

Stan formalnoprawny.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy *o Policji* policjantowi w czasie pełnienia służby przysługuje bezpłatnie wyżywienie w naturze, jeżeli rodzaj i warunki służby lub właściwości lub miejsce jej pełnienia uzasadniają przyznanie wyżywienia w naturze, albo świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie.

Na podstawie delegacji zawartej w art. 72 ust. 10 ustawy *o Policji* zostało wydane rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r.

Z treści § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r. wynika, że policjantom pełniącym w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 marca służbę na wolnym powietrzu przez co najmniej 4 godziny dziennie przysługuje świadczenie pieniężne w zamian za wyżywienie w kwocie 15 zł.

Powyższe uregulowania prawne są jasne i wprost stanowią, iż prawo policjanta do świadczenia pieniężnego w zamian za wyżywienie w kwocie 15 zł jest uzależnione od pełnienia służby w warunkach uciążliwych w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 marca, związanych z określonym wysiłkiem fizycznym policjanta (tj. pełnieniem służby na wolnym

powietrzu przez co najmniej przez 4 godziny dziennie), powodującym konkretny wydatek energetyczny wynikający z realizacji zadań i czynności służbowych co do zasady w niskich temperaturach.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia jednak wymaga co należy rozumieć pod pojęciem „pełnienia służby na wolnym powietrzu”, wskazane pojęcie nie zostało bowiem skonkretyzowane w przepisach prawa, jest ono jednak stosunkowo jasne. Przede wszystkim należy zgodzić się z tezą, iż odnosi się ono do określonych stanów faktycznych, polegających na wykonywaniu obowiązków służbowych na wolnym powietrzu, a więc przy bezpośrednim oddziaływaniu warunków atmosferycznych. Służba musi być zatem pełniona poza zamkniętymi pomieszczeniami, bez względu na ich rodzaj. Dane świadczenie pieniężne pełni zatem funkcję zabezpieczającą – stanowiącą swoisty ekwiwalent za ujemne skutki pobytu funkcjonariusza w porze zimowej na wolnym powietrzu i wynika z konieczności przeznaczenia określonych środków finansowych na zapewnienie regeneracji organizmu policjanta polegającej na dostarczeniu odpowiedniej – większej ilości posiłków dla utrzymania określonego zasobu energetycznego.

Tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, iż służba funkcjonariusza realizowana wyłącznie w pojeździe służbowym, w którym policjant nie jest narażony na jakiegokolwiek oddziaływanie warunków atmosferycznych, może zostać uznana za służbę „na wolnym powietrzu”, o której mowa w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r. Także funkcjonariusze wykonujący zadania i czynności służbowe związane z konwojowaniem co do zasady nie będą ich wykonywać na wolnym powietrzu, a więc przy bezpośrednim oddziaływaniu warunków atmosferycznych i to w wymiarze ściśle określonym. Przejazd bowiem środkami komunikacji np. samolotem, pociągiem lub pojazdem służbowym nie może być interpretowany jako służba na wolnym powietrzu. W takim także przypadku nie dochodzi do bezpośredniego oddziaływania na policjanta warunków atmosferycznych, a tym samym brak jest konieczności utrzymywania jego zasobu energetycznego na określonym poziomie.

Trzeba również podkreślić, iż nie ma podstaw do utożsamiania pojęcia „służby na wolnym powietrzu co najmniej przez 4 godziny dziennie” ze „służbą poza siedzibą jednostki, w której policjant pełni służbę” w wymiarze przekraczającym 4 godziny dziennie.

Oczywistym jednak pozostaje, iż może wystąpić taka sytuacja, w której funkcjonariusze realizujący wyżej wskazane zadania będą spełniali kryteria określone w danej normie prawnej, np. będą się przemieszczać pieszo, a czas realizowanych w ten sposób zadań i czynności służbowych przekroczy 4 godziny dziennie. Z tego też względu tak ważną kwestią pozostaje właściwe dokumentowanie przebiegu służby policjantów.

Brak jest jednak możliwości kazuistycznego wymienienia stanowisk, które stworzyłyby zamknięty katalog osób uprawnionych do świadczenia pieniężnego w zamian za wyżywienie w kwocie 15 zł, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r. Zakres bowiem zadań i czynności służbowych wykonywanych przez funkcjonariuszy na równorzędnych stanowiskach, ale w różnych komórkach organizacyjnych Policji jest odmienny. Często także realizacja określonych

zadań i czynności służbowych przez tego samego funkcjonariusza może odbywać się w różnych warunkach i w odmienny sposób w zależności od potrzeb służby.

Nie powinien natomiast co do zasady budzić wątpliwości fakt, iż policjant, który realizuje np. zadania i czynności służbowe na podstawie zarządzenia Nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2017 r. w sprawie pełnienia służby na drogach (Dz. Urz. KGP z 2017 r. poz. 64, z późn. zm.), czy też zarządzenia Nr 768 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 sierpnia 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę patrolową oraz koordynacji działań o charakterze prewencyjnym (Dz. Urz. KGP z 2018 r. poz. 108, z późn. zm.) będzie uprawniony do otrzymania świadczenia, o którym mowa w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 września 2020 r.

Trzeba mieć także na uwadze, iż to przełożeni powinni dokumentować okoliczności świadczące o spełnieniu przez poszczególnych funkcjonariuszy warunków do uzyskania omawianego świadczenia, bowiem to oni sprawują bezpośredni nadzór nad zadaniami realizowanymi przez podległych im policjantów. Świadczenie to co prawda przysługuje z mocy samego prawa, ale wiąże się z określonym stanem faktycznym, który w każdej sprawie powinien być ustalony w sposób precyzyjny.

Uwzględniając powyższe należy w pełni zgodzić się z tezą zawartą w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 25 lipca 2013 r. sygn. akt IV SA/Gl 1038/12, który został uchylony postanowieniem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 maja 2015 r. sygn. akt I OSK 2912/13, ale z przyczyn formalnoprawnych z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, iż „(...) nie wystarczy (...) pełnić służby poza macierzystą lub inną jednostką organizacyjną Policji, lecz musi się ona odbywać poza zamykanymi pomieszczeniami, bez względu na ich rodzaj. Do okresu pobytu na wolnym powietrzu nie zalicza się także czasu spędzonego w samochodzie, chyba że chodzi o pojazd niezabezpieczający przed dopływem wolnego powietrza z zewnątrz (...)”.

Powyższe wprost prowadzi do uzasadnionego wniosku, iż ustalenie czy określony policjant pełnił służbę od dnia 1 listopada do dnia 31 marca na wolnym powietrzu przez co najmniej 4 godziny dziennie nie jest zagadnieniem prawnym, które wymaga wydania opinii prawnej, ale działaniem związanym z koniecznością prawidłowego ustalenia warunków służby funkcjonariusza w określonym terminie, od których zależą jego uprawnienia.

NACZELNIK
Wydziału Organizacji i Prawnej
RACJONALIZACJI
Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej
Komendy Głównej Policji
Olivia WARECKA

